

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE :

In Capitala: Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
In Districte: " 1 an 36 lei; 6 luni 18 lei; 3 luni 10 lei.
In strainatate: " 1 an 48 lei; 6 luni 24 lei; 3 luni 12 lei.

Director: D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa :

In Romania: La administrațiune, Tipografia Ștefan Mihălescu, Strada Covaci, Nr. 14 și la corespondenții ziarului din județe.
In Paris: La Societe Havas, place de la Bourse, 8.
In Viena: La Heinrich Schalek, I, Wollzeile, 12, Biroul Central de anunțuri pentru Austro-Ungaria.
In Hamburg: La Adolf Steiner, Gänsemarkt, Ne. 58, Biroul de anunțuri pentru Germania.

ANUNCIURILE :

Linia mică pe pag. IV 30 bani. Reclame pe pagina III-a 2 lei.
Reclame pe pagina II-a 5 lei. Scrierile nefăcute se refuză.
Articolele republicate nu se învârtă.
Pentru inserții și reclame, redacțiunea nu este responsabilă.

Prim-Redactor: ȘTEF. C. MIHĂLESCU.

STIRI TELEGRAFICE

din ziarele straine.

Bruxela, 21 Iuliu.

"Politische Correspondenz" relatează: Punerea în disponibilitate a generalului Brialmont a făcut mare senzație în țară, din care cauză guvernul s'a și simțit constrins, să aducă înaintea publicității motivele care l'au silit să ia această măsură față cu generalul. Foia oficială a guvernului, după ce face istoricul întregii chestiuni, urmează:

La 3 Iuliu a sosit generalul la Bruxelles, fiind chemat de guvern care imediat i a cerut socotială în privința procedurii sale. Rectificarea generalului s'a înaintat guvernului la 5 l. c. Ce fel de impresiune a făcut această rectificare, lesne se poate ghici din raportul ce s'a prezentat regelui. In raport se zice:

In loc să 'și micșoreze greșala, generalul o agravează încă; ca să se scape de consecințele scrisorii sale de la 30 Maii a.c. și a revocării petițiunii, d'a i se acorda un concediu spre a visita România și Grecia, d'ensul nu esită să 'și creeze un titlu de drept din abuzul ce l'a comis în anul trecut, când fără știrea ministrului de război, cu scop rezervat, și-a cerut un concediu pentru Austria, ca la urmă să poată merge în România. Brialmont a mai adăugat că a trebuit să creeze, că guvernul s'ar fi coditsă i dea un concediu direct pentru România, preferind mai bine, să l'ase să treacă peste granițe ca un simplu călător, fără nici un caracter oficial, cum s'a întimplat în anul trecut.

După această declarațiune foarte curioasă a generalului Brialmont, s'ar putea zice că guvernul regal belgian ar fi oare-cum complice. O astfel de declarare nu însemnează alta, de cât o insultă adusă guvernului.

In fața provocării generalului la opinia celor mai eminenți juriști, că pasul lui nu stă în contradicție cu datorile neutralității și nici nu angajază intru nimic responsabilitatea guvernului, raportul zice, că în privința explicării principiilor de neutralitate n'au să decidă inferiorii, ci superiorii. "D. generar Brialmont", se zice în raport, "trebuie să știe, că atitudinea Cabinetului este determinată de niște reguli de bună cuviință de natura internațională, pe care nu generalul e chemat să le judece și de considerațiunile politice, a cărora apreciere 'l' compete numai guvernului majestății sale." După aceea se accentuează faptul că generalul știa foarte bine, că nu putea să folosească scurtul concediu ce i s'a dat pentru Germania, ca să se ducă în România, de oare-ce aflase că guvernul nu voește să-l dea concediu pentru acel scop. Mai departe se zice: greaua călcare de disciplină nu putea trece fără d'o aspră reprimandă; la aceasta trebuia să se aștepte generalul, chiar și dacă credea, după ce a afirmat în rectificarea sa, că plecarea lui nu va pricinui dificultăți guvernului. Ar fi trebuit, dacă a ținut atât de mult să se ducă în România, să fi consultat în chestiunea aceasta pe superiorii săi, ca nu cum-va să se înșale în opinia sa. D. generar Brialmont crede că n'a angajat responsabilitatea guvernului. Responsabilitatea aceasta a guvernului ar fi angajată, dacă guvernul M. Sale ar trece cu vederea astfel de fapte regretabile.

E penibil, când așa trebuie să se procedadă față cu un generar și inginer atât de distins. Dar ținându-se cont de pozițiunea și meritele generalului Brialmont, mai mult de cât din o considerațiune, guvernul 'și impune moderațiune.

Raportul termină astfel: "Consiliul de miniștri, căruia 'i s'au comunicat toate aceste din partea ministrului de război, având în vedere consecințele politice, decide ca în privința generalului Brialmont să se aplice legea trecerii lui în neactivitate."

Paris, 21 Iuliu.

"Mémorial Diplomatique" anunță: Re-prezentatiunii marilor Puteri acreditați pe lângă guvernul englez așteaptă sosirea ambasadorului francez, pentru ca să se poată intruni în o conferință privată, la care să fie invitat, să ia parte și principele Ghica. Cu ocaziunea aceea se va discuta asupra tratatului din Londra privitor la Dunăre, luându-se în cercetare mai d'aproape, și se vor face încercări ca să inducpe pe guvernul român pe cale amicală, să renunțe la atitudinea observată până acum.

Alexandria, 21 Iuliu.

Europenii siliți să rămână în Cairo, sunt nespuse de deprimare. Comerțul a încetat mai cu totul. — Viața e foarte scumpă. O odaie în hotel costă acum pe zi 75—90 de franci, pe când mai înainte nu era mai mult de 15—20 fr. Mulți europeni 'și închiriază mici corăbii întocmite pe dinlăuntru cu tot confortul și plutesc pe Nil în sus, până se va îndrepta situațiunea.

Serviciul Telegrafic al „României Libere”,

23 Iuliu — 3 ore seara.

Londra, 23 Iuliu.

"The Daily News" crede că concesionile făcute de d. de Lesseps intereselor englezești în Canalul de Suez sunt nesuficiente. Zice că Cabinetul va lua chiar azi o rezoluțiune asupra acestui subiect, dar consiliază d'a amâna la sesiunea viitoare discuția dinaintea Parlamentului a regulării încheiate cu d. de Lesseps, spre a avea timpul de cugetare și d'a nu ofensa pe Franca, fiind în interesul Englierei d'ai păstra amicitia.

23 Iuliu — 6 ore seara.

Triest, 23 Iuliu.

Noutatea privitoare la pretinse casuri de cholera la Triest e desmițată oficial. Condițiunile sanitare ale orașului nostru sunt escelente.

Belgrad, 23 Iuliu.

Consiliul de miniștri s'a ocupat cu elaborarea unui proiect de revizuire al Constituției.

D-nul Nicolae Cristici e numit vice-președinte al Senatului.

Stuttgart, 23 Iuliu.

Generalul de Wundt, ministru de resbel al Wurtembergului de la 1874 a murit. (Havas).

A se vedea ultime scrieri pe pag. III-a.

Bucuresci, 12 Iuliu.

Regimul parlamentar, acest compromis social între a tot puternicia autocratului și deplina neatarnare individuală a partizanilor anarchiei, este, fără indoială, rezultatul unei cugetări bine cumpănite; și, până la vr'un nou inventator al ierbei de pușcă, neapărat aceasta este forma sub care s'a prezentat astăzi, cu mai multe șanse de succes stabil, acea manifestare a tuturor forțelor sociale echilibrate, dispuse astfel, ca unul să contribuie la fericirea și buna stare a tuturor, și toți să se îngrijască de exercitarea drepturilor și împlinirea datorilor fie-căruia.

In adevăr, acest mecanism, de și complicat și anevoie d'a fi adus în stare să funcționeze conform principiilor și tendințelor din care a luat naștere, e cea mai bună alcătuire socială, — numai să fie pusă în mișcare cu toată sinceritatea, de oamenii rădicați la căma unei națiuni. Din momentul însă ce unele din organele constitutive, din nepricepere sau rea intențiune, merg cam alături cu drumul, atunci și elementele corespunzătoare, a căror funcționare o supraveghează, nu 'și îndeplinesc menirea, ba încă împedică și pe cele alte.

S'a zis, și cu drept cuvânt, că numai prin cultură să pot forma membrii unui stat până să ajungă în așa pozițiune ca, modificând, cu timpul, mic dispoziții greșite sau completând unele neajunsuri fatale, isvorâte din chiar mult necomplete perfecțiune a omului, — să poată intra în mod conșcincios pe drumul care duce la aplicațiunea cu bună credință, a regulilor stabilite chiar de ei, cu consimțimentul tuturor.

Din nenorocire, chiar omul cultivat se întâmplă adesea să nu fie lipsit cu totul de slăbiciunile și patimele să-

dite și incubate în biata noastră ființă; numai când practica lucrului și rădicarea simțită a nivelului intelectual, printr'o bună educațiune politică dată cetățeanului, ar pune, dacă nu un frâu puternic, cel puțin o piedică serioasă pornirilor și aventurilor inerente părții rele din natura omenească, numai atunci, neapărat, tot acest întreg, în care s'a concentrat și din care isvorăște viața unui Stat constituit, ar putea să s'apropie de acel scop fericit, spre care au fost îndreptate gândurile celor ce s'au încercat să l'echilibreze și să l'coordoneze complicatele părți ale mașinării sale constituționale.

Și dacă cei chemați să facă a merge regimul parlamentar, nu sunt preparați și inzestrați cu o bună dosă de inclinare spre practicarea sinceră și reală a dispozițiunilor organice ce constituiesc guvernământul reprezentativ, cu greu se poate spera intr'o îndreptare grabnică, dacă nu vor avea grijă, cei însărcinați cu acest lucru, să cultive inteligența, să dea o dezvoltare regulată aplicărilor individuale, să innobileze calitățile sufletului și sentimentele inimii fie-căruia.

Căci, dacă rari sunt aceia cari, din inițiativa lor particulară, 'și încordează puterile ca să 'și satisfacă dorul arzător d'a lumina și povățul pe alții, în privința valorii nemărginite ce are conștiința de rolul cetățeanului în Stat, apoi negreșit că această datorie impusă conducătorilor recunoscuți, de chiar situațiunea excepțională în care s'a găsesc.

Nu poate fi chestiune, în aceste considerațiuni generale și cu totul obiective, de cutare sau cutare reprezentanți ai unei partide, nici nu vom a face comparațiune între partidele cristalizate, mai mult sau mai puțin, în jurul unui steag, și, mai ales, al unui om.

Am voi să atingem, de astă dată, numai un punct, privitor la un neajuns care rezultă din chiar sistemul regimului parlamentar rău înțeles.

Mai cu seamă intr'o țară de curând pusă sub acest regim, unde convingerea despre valoarea inițiativei private nu este formată, unde încrederea în spiritul de asociațiune și în roadele ce pot aduce uniriile și grupările particulare, nu a încolțit, fără indoială că guvernului incumbă datoria să ia măsurile priincioase, să dea impulsivitatea, să completeze și să îndrepteze ceia ce nu este îndestulător, să satisfacă dorințele și trebuințele manifestate, sau să previe pe cele neapărate.

Cea mai mare parte însă a anului, miniștrii sunt ocupați, ba încă prea mult, cu prea puțin rezultat pozitiv și folositor, sunt ocupați, nu în parlament, ci de parlament; în tot timpul cât țin sesiunile ordinare, extraordinare și supra-extraordinare, dacă ei nu vin cu lucrări pregătite pe cari să le supue discuțiunii, aprobării sau respingerii adunărilor suverane, apoi puțină treabă se face. Și cauza acestui rezultat puțin îmbucurător, pare a fi neînălăturabilă; ea residă în chiar sistemul de guvernământ reprezentativ, practicat ca la noi.

Se știe, de exemplu, că afară de chestiunile mari externe, cari sunt menite să provoace tot d'a-una fur-tunul nesfârșite, dar legitime, în parlamente, și cari, de și rari, dar tot consumă timpul necesar organizării interne, — sunt incidente zilnice, ne-

numerate, cari ia proporțiunii colosale une-ori; mai sunt interpelările cari consumă mare parte din durata sesiunilor; mai e puțina serioșitate în aplicarea regulamentului intern al camerilor, de unde rezultă o neglijență în presintarea la timp și în șederea completă la ședințe a reprezentanților; și câte și mai câte pierderi de vreme în discuțiunii zadarnice, sau în completă nelucrare, rezultând, poate, din starea de îngălare neglijență și de neinteresare de binele comun, în care se găsește, cam în genere, rasa din care facem parte...

E lucru cunoscut de toți că amănarea neindurată a discuțiunilor serioase, a lucrărilor de la care atarnă consolidarea și propășirea Statului, a precizării bugetelor anuale, etc. și nimeni nu poate contesta, că toate sunt făcute, bine-rău, rumegate sau inghițite pe de-a 'ntregul, pe la sfârșitul sesiunilor, pe repezeală, aproape fără discuțiune îndestulătoare.

Ei bine, pot oare cei ce conduc țara să producă ceva solid, să alcătuiască lucrări de valoare, să aducă vr'un proiect serios de organizare, în timpul acestor vârtejuri și hărțuiri zilnice, în timpul acestei învălmășeli, de multe ori?

Neapărat că toată speranța trebuie îndreptată spre lucrările încheiate mai d'înainte, în liniștea cabinetului, când furtunile sunt potolite, în timpul, adică, când parlamentele nu sunt în activitate.

Ce vedem însă?

Iată, suntem acum tocmai în o astfel de epocă, și, ca să fim drepti, s'au găsit tot d'a-una toate guvernele în o asemenea situațiune priincioasă. Ce au făcut? Ce face acum?

Negreșit nu imputăm acum nimănui nimic personal, nu facem o vină cutăruia că e bolnav, celui alt că are trebuință de cutare băi, unui altuia că este silit să plece în interesul familiei.... Constatăm numai un fapt: toate, sau mai toate ministerele, cu treptele lor ierarhice coborâtore, sunt descomplete.

Și așa, în această singură epocă, când ar fi timp să se prepare unele lucrări serioșe, în toate ramurile, înalții demnitarii sunt siliți să 'și vază de slăbiciuni și interese personale, ca toți simplii muritori!

Toată munca, pe întreaga întinsă rățea a funcționarismului, de la cel mai înalt salariat până cine știe la ce treaptă inferioară, consistă azi în cereri și dări de concedii, care mai mic care mai mar, după treaptă și favoare; în încordări ale minții ca să se reușească a se da o aparență de rost, prin înlocuiri vremelnice și supliniri fictive, acolo unde este descomplete; în punerea unui ministru peste trei ministere, în ținerea locului unui director de la un departament de ministru altui departament și al unor miniștri de directorii respectivi sau de cei apucați de prin alte ministere; în suplinirea prefectului cu directorul de prefectură, a subprefectului cu pomojnicul... a Mitropolitului cu Vicarul....

Ast-fel că, în mănoasa și prea fericita noastră țară, de la Vlădică până la opincă, domnește suplinirea, adică aparența, spoiala, în toată fudulia ei nemernică!

CRONICA ZILEI

D. prim-ministru I. C. Brătianu a părăsit ieri favoritul său cuib de la Florica, și a plecat la băi cu trenul fulger. Urările noastre de bine, îl vor însoți pretutindenea.

D. ministru Sturdza a plecat azi-dimineață la Sinaia spre a se presenta M. S. Regelui, și de-seară se va întoarce în capitală.

D. N. Crețulescu, ministru nostru plenipotențiar din Petersburg, se află de Sâmbătă sosit în Bucuresci.

Congediul de 30 zile acordat d-lui ministru Aurelian, se consideră din ziua de 7 Iuliu, după cum sună decretul regal din Monitorul oficial de azi, prin care tot odată, d. ministru de externe D. Sturdza, e însărcinat cu interimul ministeriului cultelor și instrucțiunii publice, până la întoarcerea titularului.

Prin cercurile politice se vorbește că d. baron de Mayr, actualul ministru plenipotențiar al Austro-Ungariei va fi transferat în aceeași calitate la Madrid, iar în locul 'l, la noi, va veni graful Samuel Teleky junior.

D. dr. Pitsch, eruditul profesor și istoric din Germania, autorul unui op vestit despre origina Românilor, și adversarul lui Roesler, se află în Bucuresci de alaltă-ieri.

Distinsul oaspe a vizitat ieri archiva Statului, iar azi va vizita biblioteca centrală.

D. Grecoff, ministru de externe al Bulgariei a sosit alaltă-ieri în Bucuresci și ieri a plecat înapoi la Sofia.

D. Dumitru Brătianu împreună cu familia d-sale, a plecat ieri la băile de la Pucioasa.

D. C. A. Rosetti, s'a întors ieri de la Sinaia.

D. Emil Ghica, agentul nostru diplomatic de la Sofia a sosit în capitală, pentru câte-va zile.

Se asigură că decretul pentru numirea membrilor consiliului general al instrucțiunii publice, s'a semnat deja de M. S. Regele, și mâine-poimâne va apărea în ziarul "Oficial".

D. Marchiz de Bizio, primul secretar al legațiunii italiene, a plecat și d-sa la Sinaia împreună cu nobila d-sale soție.

Em. Sa Mgr. Ignățiu Paoli, mitropolitul catolic din București, a plecat la Sinaia, spre a presenta și Em. Sa, omagiale convenite M. S. Regelui.

Cu trenul fulger de ieri, au plecat în străinătate mai mulți reprezentanți ai elitei și societății române, dintre cari notăm pe D-na M. Ferichide, d-nii Al. Marghiloman, N. Manolescu, I. Balanoglu și C. Zamfirescu.

D. Gratzler, inspector de la banca de construcțiuni, Union din Viena, se află în capitala noastră de câte-va zile.

După cum s'a anunțat deja, la 1 August st. n. se deschide la Viena o expozițiune internațională de electricitate.

Ca delegat al guvernului nostru la această expozițiune, aflăm că este desemnat d. colonel Lipoișanu, directorul general al telegrafelor și postelor, care va și pleca peste câte-va zile.

După cum află „L'Indépendance Roumaine”, e vorba de a se crea în Bucuresci o școală specială pentru ofițerii de administrație, și va fi instalată în localul ministeriului de resbel.

Trebuință de asemenea școală este fără indoială, dar am dori ca să se facă ceva serios și temeinic, iar nu numai spoială.

Examenele studenților din anul III de la facultatea de medicină s'au terminat, și după cum aflăm, cu un frumos succes.

Medicul de batal. cl. II din rezervă, A. tanasescu Ioan, s'a înaintat la gradul de medic de batalion în rezervă stagiar, în serviciul sanitar al corpului I de armată.

Cetim în „Reșboiul român”:

„Un fapt însemnat în istoria bisericii noastre, aflăm că se va împlini în cursul iernei viitoare. Mitropolia primată din București se va înalța la rangul de patriarhie, cu două mitropolii: una în Moldova și alta în Oltenia.

Această înălțare este reclamată de înălțarea făcută de Vatican a episcopatului catolic din București.

Dorim ca ministerul cutelor să publice documentele relative la această înălțare a Episcopatului catolic, dacă afacerile s'au terminat.”

„La Poligonul de geniu s'a început construcția unei redute mari. Acest vrăgiu va fi instructiv nu numai pentru gradele inferioare, ci și pentru ofițeri; mai ales că această trupă este chemată să se fortifice țara. Importanța acestei arme n'a fost cunoscută până acum, însă cu drumul de fer Titu-Târgoviște, a dovedit că are ofițeri instruiți și un cap cu multă bună-voință.”

Mișcarea populației capitalei de la 3—9 Iulie este:

Născuți: 71 băieți și 57 fete; total 128, din cari 16 israeliți.

Morți: 83 bărbați și 47 femei; total 130, din cari numai 7 israeliți.

NOUI OFICERI

Prin înaltul decret regal sub No. 1650 din 7 Iulie 1883, s'au înaintat la gradul de sublocotenent, pe ziua de 1 Iulie 1883, elevii școlii militare de infanterie și cavalerie, al căror nume urmează:

In arma infanteriei

Anastasiade Constantin, în batal. 4 vânători. — Constantinescu III Mih., în regim. 7 linie. — Iacomi Constantin, în batal. 3 vânători. — Cicoș Nicolae, în regim. 5 linie. — Gafencu Ioan, în regim. 7 linie. — Popovșu 2 Petru, în regim. 4 linie. — Giuan Benoni, în regim. 2 infanterie. — Macedoneanu Nicolae, în regim. 1 linie. Slăvescu Ioan, în regim. 8 dorobanți. — Romănescu Em., în regim. 14 dorobanți. — Demetriade Scarlat, în batal. 1 vânători. — Ghițeanu Dimitrie, în regim. 6 linie. — Negruț Gheorghe, în regim. 3 linie. — Otnescu I Vasile, în regim. 3 linie. — Cristea Ștefan în regim. 16 dorobanți. — Chirculescu Dimitrie, în regim. 8 infanterie. — Vasiliu I. Vasile, în regim. 13 dorobanți. — Hergot Vasile, în batal. 1 vânători. — Beldiman Ed., în batal. 2 vânători. — Boureanu Gheorghe, în regim. 24 dorobanți. — Constantinescu II Gh., în regim. 2 linie. — Alcaz Constantin, în regim. 8 linie. — Bucuimeanu Ioan, în regim. 1 linie. — Bogdănescu Gheorghe, în regim. 6 linie. — Popescu Aristotel, în regim. 5 linie. — Crețescu Ioan, în regim. 6 dorobanți. — Drăguțianescu Ioan, în regim. 8 linie.

In arma cavaleriei

Botea Nicolae, în regim. 1 roșiori. — Pretorian E., în regim. 4 călărași. — Manoliu Ioan, în regim. 2 roșiori. — Rășcanu Corneliu, în regim. 12 călărași. — Goroneanu M. în regim. 10 călărași. — Maltopescu Teodor, în regim. 10 călărași. — Ghidonescu N. în regim. 6 călărași. — Petrescu III Teodor, în regim. călărași permanent. — Mironescu Vasile, în regim. 2 roșiori. — Filiti Barbu, în regim. 1 roșiori. — Teișeanu Dimitrie, în regim. 2 călărași. — Baranga I N., în regim. 2 roșiori. — Periețeanu Alexandru, în regim. 2

călărași. — Veleanu Aristid, în regim. 5 călărași. — Herescu I Ioan, în regim. 1 călărași. — Olănescu Gheorghe în regim. 1 roșiori. — Dăscălescu C. în regim. 2 roșiori. — Sutz Gheorghe, în regim. 8 călărași. — Cătuneanu II Constantin, în regim. 7 călărași. — Poenaru Gheorghe, în regim. 5 călărași.

In corpul flotilei

Cătuneanu I Alex., Popovet I Pavel, Bıldırescu L., Grecescu Gheorghe, Crivăț Gheorghe, Otnescu II Constantin.

DIN AFARA

Germania.

(Apărarea fruntarilor despre Răsărit).

Sunt câte-va luni de când autoritățile militare și-au îndreptat atențiunea lor asupra insuficienței de rezistență a fruntării răsăritene.

„Danziger Zeitung” află din Berlin următoarele: De cât-va timp ministrul de război a trimis ofițeri de stat-major atât la porțile graniței apusene, la Metz și Strassburg, cât și la Thorn și Königsberg. Misiunea lor este, să inspecteze mai cu osebie fortul Thorn intru cât sunt să nu în regulă casarmele și executarea fortificațiilor. Thorn are deja o stațiune de pombești dreșăți pentru mijlocirea corespondențelor. În timpul din urmă s'au trimis și trupe, mai cu osebie din arma artileriei pedestre în ambele părți ale imperiului, adică atât la Strassburg și Metz cât și la Thorn și Königsberg. În luna viitoare corpul pionierilor va începe la Graudenz câte-va exerciții, și cu ocaziunea aceasta se va constata, dacă fortul va trebui sau nu reînviat. Se mai aude încă și aceea că împăratul ar fi iscălit un ordin, în virtutea căruia regimentul de infanterie prusian ce garnisonază în Metz se va strămuta la Danzig și că regimentele din acest oraș se vor permuta la fruntaria răsăriteană.

Nu mai încapă îndoială că și Rușii vor lua din partea lor măsurile cuvenite.

Belgia.

(Generarul Brialmont).

Intr'o corespondență din Berlin s'a răspândit cu iuteala fulgerului vestea, că generalul belgian s'ar fi pus indisponibilitate de către guvernul său. Această măsură a guvernului belgian n'a întârziat a face o via impresiune și în sferile militare din Germania.

Sa afirmat din mai multe locuri, că generalul Brialmont ar fi fost pus în disponibilitate în urma intervenției Cabinetului din Viena. Această afirmațiune însă nu se întemeiază pe adevăr, din cauză-că ministrul de război din Belgia, n'a luat decât o măsură curat disciplinară. Dacă generalul Brialmont, sub pretextul unei călătorii la băile de la Carlsbad a plecat la București, cu tot ordinul ce i s'a dat a nu se duce, de sigur că va fi presupus, sau că guvernul său nu l'va afla, sau că persoana sa o considera mai presus de cât să poată fi atinsă de vr'o măsură disciplinară. Guvernul belgian nu putea face una ca aceasta, chiar în prestigiul său propriu, afară de considerantul de neutralitatea Belgiei.

Până acum nu e cunoscut, dacă guvernul austriac ar fi adresat cui-va vr'un act în chestiunea fortărețelor române sau a d-lui Brialmont.

Francia

(Starea armată a țării).

Cu ocaziunea sărbătorii naționale de la 14 Iuliu și a defilării trupelor pe Long-champs, pe militarii străini i-a isbit mai cu osebie micul număr al efectivului regimentelor de infanterie. Asupra acestui punct poate că l'va desluși pe oricare cetitor discursul ce l'a ținut în Camera generalul Billot, fost ministru de război, cu ocaziunea proiectului prezentat de guvern în privința artileriei de munte. Intre altele d. Billot zise și aceste.

Bugetul ministeriului de război a pasă foarte greu asupra țării. Aceasta o auzim zicându-ni-se pe toate tonurile, când armatele vecinilor noștri ni se aduc ca exemple, afirmându-se despre ele, că se susțin de guvernele respective cu mai puține sacrificii. Admit această. Dar cei cari vorbesc astfel uită un lucru: Germania n'are nici o Algeria, nici un Tunis. (O voce: nici un Tonking!) Ea n'are peste Marea-mediterană 80,000 de oameni.

S'a vorbit adese-ori despre slăbul efectiv al trupelor noastre; deplâng și eu aceasta împreună cu dd-vostre, dar vă rog să nu uitați, că Algeria și Tunisul ne-a silit să trimitem pe câmpul de acțiune batalioane cu efectiv urcat. Armata noastră are nevoie de întărirea cavaleriei și a infanteriei. 15,000 destinați pentru aceasta în anul trecut nu sunt de ajuns, e nevoie de 30 până la 40,000 de oameni. Acest adevăr trebuie spus verde Camerilor și țării, ca să nu crează, că epoca sacrificiilor a trecut și la urmă să se sperie de niște reforme inevitabile. Eu evaluez cheltuielile trebuitoare încă la 30,000,000 franci, cu cât se va mai urca bugetul războiului în mod inevitabil.

DIN TRANSILVANIA

Pentru a doua oară ministrul de culte al Ungariei, ungritul frances Tréfort, intră în rândurile celor mai de rând sub-prefecți unguerești, ca agitator ordinar, servindu-se, când e vorba de neamul românesc, de cele mai desprețuitoare cuvinte. Purtarea acestui ministru, care și uită cu totul de calitatea sa oficială, seamănă mai mult cu a unui honved în cărciumă, de cât cu a unui ministru.

Din scrisoarea de față, ori-care Român se va convinge că pericolul ce amenință pe frații noștri din Maramureș e mare, și de aceea ne și grabim a o comunica publicității, reproducându-o după „Telegraful Român” din Sibiu:

Epistola a doña ministrului Augustin Tréfort.

„Stimate amice, mă bucur, că în urma urmelor 'mi-am putut realiza dorința, de-a visita părțile nord-ostice ale monarchiei. Mai cu seamă cu plăcere 'mi voi revoca în memorie zilele interesante, petrecute împreună, călătorind cu trăsura în Marmatia până la Köszmezö.

„De oare ce cel mai renumit studiu al omului este omul însuși, observațiunile etnografice făcute împreună, pentru mine sunt foarte prețioase și de folos. Recunosc că impresiunile n'au fost tot-d'a-una favoritoare, însă am avut și surprinderi plăcute.

„La locul prim amintesc lucrurile ce am aflat în Valea Tisa-albă, comuna Bogdan.

„De m'ași fi îndouit vr'o-dată despre aceea, că preotul, aparțină el ori-cărei confesiuni, joacă o rolă providențială în

comuna sa, acuma m'ași fi convins în Bogdan.

„Efectul activității preotului și a protopopului Brana se vede în comună. Densul, în valea adâncă și depărtată, este în adevăr misionarul civilizațiunii, spiritul lui se reflectează în toate și mai cu seamă în școli. Copiii cercetează școala în număr considerabil, învață, sunt de dați la curățenie și fac progrese în mod supranatural în limba maghiară.

În Ungvar răspunzând la toastul episcopului între altele am accentuat, că unirea dintre biserica gr. cat. și cea romană catolică este o faptă de mare importanță și ea numai atunci se va dovedi în toată importanța sa, dacă se va putea zice despre preoții greco-catolici, ceea ce am zis cu altă ocaziune despre preoții romano-catolici, că preotul catolic atât în apropierea Belgrafului (Serbiei) cât și în vecinătatea Valachiei (buna creștere aduce cu sine, ca un ministru când scrie despre un stat strein, să se folosească de nomenclatura oficială recunoscută de Europa R.) peste tot locul reprezintă statul maghiar și cultura maghiară. Dorința aceasta a mea o am aflat intrupată în preotul și protopopul din Bogdan, Brana Iános.

Simpatiile și stima mea față cu el mi le-am exprimat acolo la fața locului, însă am aflat, că aceasta nu este suficientă remunerație a meritelor lui, am adus lucrul în consiliul de miniștri la cunoștința conșoților mei, unde propunerea, mea, de a atrage atenția Majestății Sale asupra meritelor acestui bărbat, s'a primit unanim.

Prea grațiosul nostru domn și rege, obicinuit a apreția ori ce merit, a dat protopopului Brana crucea de cavaler a ordinului Francisc-Iosif.

Fii bun predă-i-o și comunică-i tot odată și cuprinsul epistolei mele. Mi pla-ce a crede, că recunoașterea lungilor ostenele va face bucurie vrednicului bărbat și că exemplul va avea influență binefăcătoare asupra colegilor săi.

Salutându-te de multe ori sunt.

Buda-Pesta, 11 Iulie 1883.

devotat și amic.

Tréfort m. p.

PAPISMUL ÎN ROMANIA.

Intre acestea arhierul latinesc, care fusese chirotonisit și trimis în Moldova cu titlu de „Bacoviș”, a murit. După ce la Roma și Viena s'au încredințat, că nici Inalta Poartă nici țara nu voiește să recunoască petrecerea permanentă a unui episcop latinesc în Moldova, cu titlu de „al Bacăului, sau Băcșoanul (Bacoviș),” la Roma s'a chirotonisit alt episcop catolic pentru Moldova, anonim, adică fără titlu Bacoviensis.

Vestea despre orânduirea acestui nou episcop catolic pentru Moldova din nou a neliniștit spiritele, și divanul țării s'a văzut silit a se aduna, fără convocarea domnească și a trata din nou Domnulul afacerea episcopatului catolic prin următoarea anafora:

Prea înalte al nostru Doamne!

În anul 1815, în luna Decembrie, auzind noi pentru orânduirea unui apusienesc episcop, pe care cerea biserica apusienescă să l' trimeată în Moldova, cu nume de Bacoviș, prin obșteasca noastră atuncea anafora, am pus înainte cele foloșitoare spre oprire, că adică una ca aceasta a fost nepermisă la noi pentru multe împiedicătoare pricină, care a naforez înfățișându-se prin pătă de Dumnezeu înălțimea Te împărăteștel stăpâniri am fost mângăiați toți, încredințându-ne de singură stăpânitoarea hotărâre pentru neclătită paza obiceiurilor și așezăminte

lor celor din început a credinții noastre. Acum iarăși am auzit din multe părți, că apusienescă biserica, luând încredințare, precum se vede, că noi știm cu adevărat, cum că n'au stătat vre-odată latinesc episcop Bacoviș (pentru că nici ad stat scaun de episcopiscopie vre-odată în Bacău ca unul ce este supus din început episcopiei Romanului), de această încredințându-se, către alt scop s'au mutat, și au chirotonisit acum, precum auzim, alt arhieru fără numire, care v'ra să zică intru tăcere: „Moldavius”, și cere ca să l' trimită aicea către noi la Iași. Această nouă veste atât au turburat deobște pre toți, și au adus intru neliniște și tagma bisericească, pre boeri și tot norodul, încât nici așteptând ca să luăm porunca Înălțimei Tale pentru această am îndrăznit să înscințăm prin obștească anafora dreptățile patriei noastre, tânguirile și în sfârșit ferbitele noastre rugăcinni. Când s'au supus smerită patria noastră izvoitorului de char prag a Inaltei Porți, am luat înscris făgăduința mai ales către această întâi ca credința noastră să fie slobodă și tagma noastră cu totul neabătută, și trebuința cerend să se diafendescă de către Măria Sa, a căria stăpânire fie vednică.

Cetim în istoria locului pe care o avem în condice scrise de mână, că la anul 1592 Craiul Ardealului Batori Sigismund trimițând oști în Moldova, tălhărește au răpit pe Domnul de atuncea Aron Vodă, ce intru a doua domnie domnea (carele era orânduit de Inalta Poartă) și ducându-l în Ardeal, i-a tăiat capul, așezând în locul lui pre alt Domn, om oare-care al său cu numele Răzvan. Acest Răzvan a dus cu sine și un episcop, nu scim cu ce nume, de care istorisește geograful Meletie preupind că a fost trimis de Papa Climent al 13-lea. Decă mai înainte de a face mișcarea de respălăire Inalta Poartă pentru desbinarea locului, auzindu-le acestea craiul Lechiei dela oare-care boeri pământeni, ce a fost fugit acolo pentru apropiere, indemnând de către pomeniții boieri, au făcut Domn pe Ieremia Vodă: pre carele însuși el boeri dintre densii, l'au ales, și întovărișindu-l cu oștile sale, l'au așezat în locul lui Răzvan în scaunul Moldaviei, izgoniți fiind după dreptate, și Răzvan, ce s'au fost făcut Domn fără cuvinița (carele pentru această nici în catalogul celor ce au domnit se arată), și episcopul său. Pe acest Ieremia Voevod, ca pe un pământean și cu alegearea a însuși boerilor orânduit, l'au întărit și Inalta Poartă mai pe urmă, și s'au liniștit smintelile. Iar craiul de Ardeal Batori Zigmund, depărtat fiind de obșteștile sale nădejdi, scrie Papel de atuncea, paraponisindu-se asupra craiului de Lechie cu însuși cuvintele acestea: „că el nici o osteneală crudă, nici multe cheltuele, au răpit Moldova din stăpânirea Otomanilor și cu bune nădejdi se hrănea, că și pre toți supușii i-ar fi tras la dogmele Papel, iară craiul Lechiei, cu dinpotrivă urmare au înzădărnici pre toate.” Și papa de atunci, acest feliu de scrisoare primind, au afurisit pe craiul de Lechia, după obiceiurile lui. Dar oare noi nu avem dreptăți să prepunem noi scopos al bisericii apusienesc, că este pentru ca să tragă dintr'a noștri, că și ar putea din cel mai prost? Sau către ce folosește a se trimite episcop la o eparchie nesupușă ei, și carea este supusă despre cele politicești altei împărății, și credința stăpânitoare dintru început o are pe cea a resăritului, și dogmele cele apostolești, și caree nici-odată au avut latin episcopi, din început până astăzi? Dar poate a se lua spre pildă latinescul episcop, cel ce dintr-alte părți au venit pentru puține zile în vremea

FOIȚA «ROMANIEI LIBERE»

— 12 Iuliu —

45

GEORGES OHNET

CONTESSA SARAH

— Militanții noștri fac un război asemenea cu acesta, în contra Peilor-Roșii, zise d-na Smorden, icari au fost respinși în pădurile și livezile despre Vest. Pe frontieră, bătaia e permanentă... Am fost, acum trei ani, cu bărbatul meu, de la New-York la San-Francisco; erau soldați în tren, și prin gări călătorii erau invitați să se armeze cu revolvere. N'am fost a-tacați... Am regretat mult... D. Smorden este cel mai îndemănatcă tragăci cu carabina din Chicago. Aveam o pușcă Winchester cu repetițiune: ar fi făcut minuni cu ea... Numai, m'a prevenit că, în cazul când Indienii ar începe să aibă victoria, mă va ucide înaintea terminării luptei... Am putut judeca ast-lel cât de mult mă iubește...

— De ce voia să te omoare? întrebă d-na de Pomperan, foarte mirată.
— Dar, scumpa mea, ca să nu fiu expusă a deveni femeia vr'unui șef de trib, cu pene înșpte pe cap și capelure omenestii atârinate de talie.
— Acei oameni pot fi incântători în relațiunile intime, zise Frossard.
— D-nă Smorden, te v'z d'aici în wigwam-ul unui sachem, zise Pomperan. Ai fi găsit mijlocul să aduci rochi de la Worth și să organizezi mici baluri, nu i asa?

— În jurul mașinei de tortură, adause la Livinière rîzînd.
Séverac se depărtase puțin de grupă; Blanca și Madelena, lângă balustrada de piatră se uitau tăcând la înălțimele parcului și vedeau soarele dispărînd pe dupe arbori. Ultimele lui raze, izbind în nori, i roșea. Se părea că s'au scuturat trandafir pe cer. Blanca și Petre remaseră tăcuți, mișcați, bucurându-se de plăcerea că se găseau unul lângă altul după o despărțire așa de lungă.

— E un an, domnișoară, zise în fine Séverac cu vocea tremurătoare, este un an de când am avut fericirea se te v'z pentru ultima oară, acolo, contiuă el, arătând aleiul de arbori, și am păstrat în adincul sufletului meu amintirea acestui adio, pe care mi l' adresai cu inima mișcată. Eram trist; părăsisem pe mama, și m'i ziceam că nu voi mai avea înaintea ochilor nici o figură amică. Mă simțiam deja des-

părțit de toți ai mei, ducându-mă spre necunoscut. Atunci te-am văzut. Mi se păru că speranța incolțește în inima mea. Regăsim curajul de mai înainte. Și de sigur, ai fost de bun augur, fiind că după ce am fost așa aproape de moarte, iată-mă întors.

Tenăra față ascultase aceste cuvinte cu o liniște visătoare. Indreptă spre Petre o privire îngerească.

— Ai fost apărât, domnule, zise ea, rădicând ochii spre cer; ne-am rugat în toate zilele pentru d-ta.

În două fraze, amendoi făcuseră un astfel de progres în intimitatea lor, în cât se opriră, tenăra față simțindu-se puțin cam rușinată, și el v'zându-se prea repede silit se spue ceea ce trebuia se tacă. Se întoarse iar spre lucrurile banale, care-i puteau permite se facă se ție mai mult acea convorbire, făcându-o nevinovată.

— Tot mai ai calul meu? întrebă el pe Blanca. Ești mulțumită de el?
— E incântător, și mă urmează cum cum te urma și pe d-ta. Ți-l voi arăta mâine, dacă vrei, făcând o preambulă împreună cu generalul.

Séverac auzind cuvântul mâine, se inegri așa de mult, în cât Blanca coprină de o neliniște violentă, nu se putu opri a-l întreba:

— O se mai stai cât-va timp la Boiles-Roi, nu i așa?

— Cât-va timp, da, domnișoară, răspunde el cu un ton prefăcut, uzând

intr'un mod ipocrit de această vorbă prea elastică.

Însă, prefăcuta lui liniște, nu risipi bănuielele instinctive ale d-rei de Cygne, care l' observa cu atențiune, pe când Madelena vorbea cu densul.

— Plăcutul d-tale animal umblă foarte bine, zise d-ra Merlot cu malițioșitate, dar nu fuge așa bine ca d-ta.

— Ce v'reți se ziceți domnișoară? nu înțeleg, răspunde Séverac, roșindu-se foarte mult.

— Se vedem, nu mai face pe misteriosul, replică Madelena, și mărturisește că d-ta al'tă-ieri ai dat ocoale, plimbându-te, dejunului nostru. Nu vom spune nimică, și secretul d-tale va fi așa dar respectat.

— Dacă-mi făgăduiți că veți tăcea, vă marturisez că e așa, zise Séverac, puțin cam incurcat.—Dar cine m'a recunoscut?

— Câteaua mea, răspunde repede d-ra de Cygne; da, de ce ai fugii?

— Pentu-că nu mă puteam prezenta cum eram. Eșisem în niște haine vechi de v'ntătoare ca se mă plimb puțin prin pădure, unde recunoscând omnibusul contelui.....

Frossard, operând o mișcare îndemnată scăpase de ochiul necontenit deștept al colonelului și se apropia de l'ete. D-ra de Cygne, cu un gest amical, prorocitor i făcu semn s'o urmeze. Și ducându-l la trei pași i zise:

— Ai face mai bine a nu mai veni

se vorbesc seara cu Madelena, trecând în lungul galeriei. Ai imprimat pașii d-tale pe pământul moale de sub arbori, și ai scuturat câte-va pere. D. Merlot, care are un ochiul pătrunzător, a descoperit acele urme ale expedițiunii d-tale, și azi dimineată a vorbit cu mare asprime filicelei sale.

Tenêrul notar, care nu mai avea alt mijloc ca se vorbească mai mult cu aceea pe care o iubea, de cât să vie, sub fereastra ei când toată lumea dormea în castel, remase înmărmurit.

D-ra de Cygne profită de aceasta ca să i mai zică:

— Se pare că d. Séverac va pleca în curând?

— Da, domnișoară, mâine seară, răspunde Frossard, foarte preocupat. Dar abia pronunțase aceste tref cuvinte imprudente, și înțelșe prostia ce făcuse. Temându-se să nu fi trădat pe amicul său, aruncă asupra fetel o privire bănuitoare.

— Mi-a spus-o chiar el, declară cu îndrăzneală d-ra de Cygne, crezând necesar să asigure pe indiscretul Frossard.

— Ah! zise el, gândindu-se că cea mai tare voință se moaie, lângă o femeie iubită, tot așa de repede ca cearta la soare.

Și Blanca, cu inima tremurătoare, necugetând că spusese o minciună, indreptă spre Séverac o privire plină de muștrări, care turbură pe t'nenul of-

pomenitul crău Batori Zigmund ?
 Scrisoarea românească, că de multe ori a venit monachi al bisericilor apuse-
 nesci, spre a trage la dogma lor pe lă-
 cutorii Moldo-Valachiei, dar adăogă, că
 pururea au fost izgoniți, alte ori cu lem-
 ne și toașe, omoriți fiind, iar alte ori
 cu petre ucigându-se. Istoria României
 § 442 și § 443. Cele de acest-felul alcă-
 tuitoare de rădăcări de norod, și prigo-
 niri nu le punem înainte, să nu fie,
 ca pre o pildă, nici îndrăznim să le zi-
 cem în alt chip : de cât numai întru
 ceea ce privește la tulburarea bunăi
 întocmiri ce se păzește cu megieșie-
 tele puteri : Și am aduce și marturie
 din bisericile canoane, că acest fel de
 mișcare a apuseștilor biserică este la noi
 totuși de tot neprimată, și după urmare
 împotrivică la iubitorul de supuși sfat
 și voință a stăpânirei sale, care privește
 la ocrotirea credinței noastre. Dară pen-
 tru ca să nu prelungim spre mai mult
 pe cele zise, și să îngreunăm auzul înăl-
 țimel tale, le lăsam de această dată. A-
 cestea dar așa aflându-se, înștiințăm cu
 amerieie păzite de Dumnezău înălțimel
 tale, și prin înălțimea ta și mult înzili-
 ților noștri domni, dreptățile noastre. A-
 dică că pretinderisim întru durere ne-
 băntulrea credinței și a dogmei noastre
 și cerem la aceasta ajutorul înaltului De-
 viet, după prevelegiile noastre din in-
 ceput, cucerindu-ne ferbinte și rugându-ne,
 ca nici vremelnice, nici pururelice, să nu
 fie ertată primirea unui episcop apusan
 în Moldova. Ci precum ne tânguim și pen-
 tru cele ce au apucat a se face, adică nu
 prea de mult abia avea o singură capelă
 apusenii în Iași și aceasta s'au ertat de
 către megieși, pentru că se întâmpla a
 merge și a veni pentru negoțatorie, și di-
 ntru ei puțin rămănea și locuitorii, dar
 însă supuși pravilelor noastre întru cele
 politicești. Iar în zilele lui Alexandru
 Vodă Mavrocordat, cei zici și fugariți, nu
 știm cu ce chipuri slobozindu-se. au zi-
 dit și biserică a lor, peste pravele și
 dreptățile noastre : acum cer și episcop,
 iar în urmă cu trecere de vreme, întru
 cât oare se vor întinde, ce puiud înainte !
 afară de dreptățile neamurilor, afară de
 bisericile noastre pravele, afară de cele
 pământestești și politicești. Dar noi, lăsând
 a cerceta politiceștile scoposuri, ca unele
 ce nu ni se cuvine, ne rugăm în sfârșit
 ca să nu fie ertată nici-o dată intrarea
 arhierului latin în Moldova, pentru că
 va uneli multe necuvenite, și va prici-
 nui locuitorilor obștească turburare și răs-
 vrătire. 1819. Mart. 11."

Subscriși : „Veniamin Mitrop. Moldov.
 Gherasim episcopul Romanului. Meletie e-
 piscopul Hușului." Urmează apoi subscri-
 erile egumenilor monastirilor pământestești
 și inchinate. Toate sub-scrierile sunt pre-
 cedate de pecețile posturilor bisericestești
 respective.
 După cler urmează subscrierile boeri-
 lor divaniști :
 Constantin Balgu Logofăt, Iordaki Canta
 Logofăt, Grigorie Sturza Logofăt, Lupul
 Balș vel Logofăt, Dimitrie Sturza Logo-
 făt, Sandu Sturza Vistiernic, Iordaki Ro-
 set Vistiernic, Constantin Canta Visti-
 ernic, Manolaki Dimaki Vornic. Dimitrie
 Ralet Vornic. Și cel-alți boeri Vornic,
 Hatmanii, Postelnicii, Spătarii, Banii, și de
 toate stările boerești.
 (Va urma).

DIN JUDEȚE

Creditul Agricol. — „Curierul Th. Ba-
 lasan relatează :
 La 9 a lunel curent a avut loc în lo-
 calul Cursel adunarea generală a acțio-
 narilor Creditului Agricol din județul Iași.
 La această întrunire d. administrator pro-

ter ; ea-și zise : vrea iar să plece, pen-
 tru ce ? Dacă se va întoarce în Alge-
 ria, cine știe dacă vom avea, încă o-
 dată, norocul să scape ? Trebuie ca un-
 chiul meu să găsească un mijloc care
 să-l silească să rămăie. Căută pe con-
 tele, care se plimba cu Merlot în lun-
 gul terasei, ascultând, dând din umeri,
 pe colonelul care-î vorbia foarte ani-
 mat. Micol cap țuguiat al bătrânului
 soldat se rădica mai șbrălit și mai a-
 menințător ca de obicei.
 — Nu știți ce spui, zicea generalul.
 Ai văzut urme de pași într'un parter,
 la picioarele unui pavilion, în care lo-
 cuese fata ta și nepoata mea... Ei
 bine, trebuie să fi fost vr'un grădinar,
 făcând de dimineață vr'un buchet, sau
 unul din acești domni a voit să rupă
 un trandafir...
 — Haidade ! repeta Merlot ; nu la
 un experimentat ca mine trebuesc date
 lecțiuni în asemenea materie. Cine a
 fost, s'a plimbat de a lungul galeriei.
 A dat jos mai mult de 15 pere. Va-
 gabondul ! și pere bune !
 — Fii liniștit, mai sunt și altele.
 Dar, bătrânul meu, fă-mi plăcerea de
 a nu striga așa tare. Ai o necumpă-
 tare la limbă, care e foarte compro-
 mitătoare. Mai cu seamă, să nu te a-
 puși să spui la toți ce mi-ai spus mie.
 Mai întâiu ai să rizi de tine.
 — Să rizi ? și colonelul deveni a-
 menințător. Să rizi !
 — Să înțelege. Tinerii noștri oas-
 peți nu prea te au în inimă ; ai un o-

visoriu a citit darea de seamă a lucră-
 lor preliminară și a înfăoșat proiectul
 de buget pe șase luni următoare. Adu-
 narea a aprobat lucrările trecute ale ad-
 ministrațiunii pe deplin ; a votat budge-
 tul și a fixat ziua de 15 Iuliu pentru in-
 ceperea operațiunilor. După aceea a pro-
 ces la alegerea administrațiunii defini-
 tive. Au luat parte la vot 72 de acțio-
 nari, reprezentând 286 voturi. S'a ales
 administrator d. Iacob Negruzzi cu una-
 nimitatea de 286 voturi. Comisarul s'au
 ales d-nii I. Ianov cu 281 și Gh. Nițescu
 cu 275 voturi. Este știut că din toate
 creditele Agricole cari există în țară, a-
 cel din Iași este întâiul, și până acum
 singurul care s'a înființat din inițiativa
 privată și cu capitalul agricultorilor din
 județ. Toate celelalte lucrează până a-
 cum ca capitalul înaintat de guvern și
 de județ. Cu atât mai mult dorim ac-
 tei instituțiunii prosperitate spre folosul
 agriculturii județului Iași și a societății
 acționarilor.

Invetătorii neplătiți. — Cetim în „Lo-
 calitatea“ din Calărași :
 „Invetătorul I. Constantinescu, din co-
 muna Bărcănești, n'a primit leafa de la
 comună pe timp de 16 luni, pe când cel-
 l'alți funcționari comunali stați cu leafa
 la zi. Frumoasă atențiune se mai dă cel-
 or cari se sacrifică pentru a lumina fiul
 poporului.
 „Rugăm pe onor. d. prefect să bine-
 voiască a interveni unde se cuvine, ca
 sus numitul invetător să fie imediat plă-
 tit. E rușine a nu se plăti leafa invetă-
 torilor, cari n'au altă perspectivă de pri-
 copsială de cât luminarea poporului !“

Același ziar mai relatează :
 „D. Șerbănescu, ajutorul fostului per-
 ceptor d. N. Constantinescu, din comuna
 Lupșeanu, n'a primit leafa pe timp de 8
 luni și 10 zile. Bine mai stă și această
 comună ! De aceia se corup funcționarii,
 că servesc aproape fără leafa.
 „Ne rugăm și pentru acest nenorocit.
 Atragem atențiunea d-lui prefect, că in-
 mulțirea neplăților leilor funcționarilor
 e o dovadă de desorganizare și nu știm
 atunci unde o să ajungem. Iama, ca la
 Turci.“

ARENA ZIARELOR

„Națiunea“ vorbind despre cesti-
 una Dunării, relevă că ne-am obiș-
 nuit a nu ne ocupa de litigiul mare-
 lui nostru fluviu, de cât în ceea ce
 privește cestiunea regulamentară, ri-
 dicată prin aplicațiunea greșită a tra-
 tatului din Berlin, pe câtă vreme
 cestiunea Dunării are pentru noi și
 părți cari privesc d'a dreptul organi-
 zațiunea și actualitatea noastră in-
 ternă.

Organul liberal zice :

Trebuie să probăm prin fapte că știm
 a prețui însemnătatea ce Dunărea are
 pentru noi.
 Porturile noastre fluviiale sunt punctele
 de contact între comerțul cel mare al
 Europei și noi. Prin urmare cel mai bun
 mijloc d'a apăr Dunărea, este d'a face
 ca orașele noastre să înflorească. Din
 nenorocire, toate guvernele cari s'au suc-
 cedat, prea puțin au făcut în această pri-
 vință.

Dacă orașele noastre fluviiale au pro-
 gresat, acest progres s'a făcut mai mult
 prin forța lucrurilor ; foarte puțin s'au
 făcut pentru ele, și când s'au prezentat
 vr'o ocaziune d'a se face mai mult, pare
 că era un sort rău aruncat asupra portu-

biceii de ați supraveghia fata, care e
 prea neplăcut. Ce dracu, sunt și ei o-
 menii bine crescuți. Dacă n'ar fi necon-
 tenit pe urmele lor, ce crezi adică că
 s'ar întempla ?

— Destul : știu cum să mă port...
 — Nu prea ai aerul că știu... Când
 fata ta era în pension, scoțai gemete,
 gândindu-te că într'o zi va veni la
 tine acasă... Acum că e la tine, ineb-
 unești la ideea că o s'o măriți ! vrei
 să-ți spun un lucru ? ești o ființă ne-
 înțeleasă, ai spiritul de contradicțiune
 dus la exces... Și dacă așa fi fata ta,
 te-ai lăsa la o parte și aș lua pe Fros-
 sard...
 — Frossard !
 — Da, Frossard, care e un băiat
 bun și cum se cade, bucurându-se de
 o sănătate escelentă, și de o avere fru-
 moasă... Oh ! nu este din vr'o tulpină
 ilustră... sunt de acord ; dar nici
 tu nu ești un Montmorency...
 — Impută-mi acum și origina !...
 — Dobitoc ce ești... În fine am
 să-ți dau satisfacțiune. Astă-seară, vom
 sta la pândă, fumând o țigară. Și da-
 ca în adevăr Frossard vine să cânte
 serenade sub ferestrele ficei tale, 'l
 vom trage de urechi, cu toate că bie-
 tul băiat e silit să facă asemenea es-
 travaganțe prin purtarea ta de temni-
 cer. Acum nici o vorbă, mă înțelegi,
 la nimeni... Sau te las să te descurci
 singur.

Blanca se apropia. Merlot se depăr-
 tă bombănind. Speranța d'a prinde pe

rilor noastre fluviiale ; nu se făcea nimic.
 Se știe ce soartă a avut încercările ce
 s'au făcut d'a construi cheurii. Cu toate
 ce se stabilise de mulți ani o dare de
 jum. la sută afectată specialmente pen-
 tru îmbunătățirea porturilor, cu toate că
 prin acest mijloc s'au încasat sume în-
 semnate, nu s'au putut construi până
 astăzi de cât câte-va bucăți de cheuri,
 ca la Galați și în câte-va alte locuri du-
 malul Dunării. Dar și acolo, unele lu-
 crări s'au derâmat, altele au fost con-
 struite într'un mod atât de neraționabil
 în cât ele nu servesc la nimic. În alte
 localități, în fine, ca la Brăila, s'au ar-
 duncat milioane pentru lucrări de cheuri
 din cari n'au rămas nici urme.
 Iată dar o lipsă enormă de care sufer
 porturile noastre fluviiale.

Spre fine zice :

În sferile guvernamentale, în adunări,
 nu se aude vorbindu-se de cât de între-
 prinderi mari, de canaluri maritime, de
 poduri monumentale, de căi ferate de lux
 sau strategice ; dar nimeni nu se gân-
 dește la interesul mult mai imediat, mult
 mai apropiat ce se impune statului rom-
 măn d'a face ceva pentru porturile noas-
 tre dunărene. Chiar mandatarul trimeși
 de aceste orașe în parlamentul țerei, nu-și
 fac datoriile lor care ar fi d'a aminti zil-
 nice guvernului și reprezentățiunii națio-
 nale d'a nu lăsa în părăsire adevăratele
 debugeuri ale țerei.

În fața unei asemenea uitări culpa-
 bile, este firesc ca Austro-Ungaria, care
 prin navigațiunea aproape exclusivă pe
 Dunăre în curs de 40 de ani, a câștigat
 o posesiune oareșă cum de fapt, să se
 încerce a o transforma într'o posesiune
 de drept.

Și dacă am scăpat până acum de co-
 tropire, aceasta nu dovedește că vom pu-
 te rezista tot-d'a-una, dacă nu ne vom
 pune serios pe lucru pentru a crea pe
 malurile române ale Dunării o situațiune
 care se impuie Europei respect și s'o in-
 tereseze la menținerea dreptului nostru
 pe bătrânul fluviu.

D'ALE ȘCOALEI

În «Muncitorul», ziar din Pitești gă-
 sim următorul articol privitor la școale:

Anul școlar 1882—4883 s'a finit ziua
 de aur a tinerii generațiuni, s'a dus și
 ea, purtând pentru fie care din copiii bu-
 curia, lauda și încurajarea silințelor sale.

Cea ce ne-a rămas nouă cel mai bă-
 trâni și în măsură de a judeca vitorul,
 după present, e realul, partea aceea cu
 care s'a ales societatea ; aceasta e buo-
 la care trebuie să ne mângăie ori să ne
 intristeze și să ne pue în măsură a ju-
 deca după cum se cuvine pe apostolii cul-
 turei poporului.

Cu toată miseria în care se află acești
 apostoli ai luminii, trebuie s'o mărturisim
 că mai toți, după puterea lor, și fac da-
 toria ; am avut ocaziune anul acesta a
 vedea toate școlile primare din orașul
 nostru, și mai peste tot se vede munca
 și asiduitatea bieților dascalii ; alături de
 el însă vezi miserie în totul și peste tot,
 neingrijit profesorul, neglijat școlarul ; lo-
 cale șubrede adesea infecte, și se pare
 când intri că te asficează și toate ac-
 tea pentru posteritatea, pentru viitorii
 cetățeni.

Unicul local, unde în adevăr, pe lă-
 gă munca și devotamentul pus fără scrup-
 ule în cauza vitorului, este și proprie-
 tatea localului și o bună îngrijire ; e pen-
 sionatul d-lui Teodosiad.

A fost o plăcere și bucurie la această
 școală ziua examenelor, totul arată că
 dascalul s'a devotat carierei cu care s'a
 obiceiuit din copilărie și pentru care sa-

Frossard în flagrant delict, 'l învese-
 lise puțin. Numai să vie ! Sceleratul
 era în stare să bănuiască ceva și să
 nu mai vie ! Merlot decise să se facă
 blând și bine-voitor ca să înșele pe
 Frossard, și, cântând, se îndreptă spre
 densusl.

— Ei bine, bunul meu unchiu, d-
 nul Merlot iar și făcea plângerile sale
 obișnuite ? întrebă d-ra de Cygne,
 stând la îndoaia dacă trebuia să vor-
 bească de ceia ce-i da brânci inima.
 — Necontenit ! E la el un vechiu
 obicei, ca să-l piarză totmai acum.
 Dar ne vom uni toți în contra lui, și
 va trebui să consimțim a da pe Made-
 lena lui Frossard... Și când prietena
 ta va fi măritată, va trebui să te ho-
 tărărești și tu...
 — Oh ! eu, unchiule, zise d-ra de
 Cygne, comprimând o mișcare, dacă
 mi dai voie, n'am să mă mărit.

Aș voi să văz asemenea lucru ! stri-
 gă generalul. Nu cum-va cei tineri ră-
 măn acum necăpătuți, și bătrânii se
 căsătoresc ?... Să vedem, scumpa mea
 fată, printre tinerii pe care 'l-ai în-
 tălnit, în această iarnă, nu 'ți-a plă-
 cut nici unul ? Ai fost foarte curată,
 foarte inconjurată... Dar mi se pare
 că ești puțin cam îngrijită...
 — Sunt o călugăriță neisbutită, știu
 bine, zise Blanca cu un suris melanc-
 colic... Poate că într'o zi mă voi duce
 la mănăstire...
 — Cu ce ton mi spui acest lucru !

crifică individualitatea sa și avutul său.
 Felicităm pe d-nu Teodosiad de devo-
 tamentului ce pune în sânta cauză a
 vitorului țeri sale și de sacrificiile ce
 face.

Devotamentul și conștiința datorii le-
 am găsit pretutindeni, sacrificiul și ab-
 negația aci se adăogă.

În scopul de a servi societatea dl.
 Teodosiad s'a decis a ține cursul în va-
 canțe, dăm aci și anunțului său, invitând
 pe cel ce doresc a le merge copii bine,
 să caute a vedea acest institut sub vige-
 lenta conducere a d-lui Teodosiad.

INSTITUTUL DE BAȚI DIN PITESCO

Al. Teodosiad

Direcțiunea acestui Institut, pentru in-
 teresile elevilor, a dispus în înțelegere
 și cu personalul său didactic, că de acum
 să țină curs regulat în tot intervalul va-
 canței atât pentru cei de clase gimnasi-
 ale, cari au rămas corigenți sau repetenți.

Preparațiunii se vor face la toate ma-
 teriile gimnasiiale dupe program.

Avantajele ce vor avea elevii în ur-
 ma acestui curs vor fi mari, căci, cei
 cari au terminat clasele primare, vor fi
 preparați pentru clasa I-ii gimnasiiale,
 ast-fel ca la începutul anului fitor școl-
 ar, acești elevi și vor urma cursul gim-
 nasiial cu multă facilitate, cel-alți deja
 gimnasiiali, vor fi în stare, depuind un
 nou esamen la Septembrie, să nu ră-
 mână repetenți, perzând încă un an pen-
 tru aceiași clasă.

Pe lângă acestea, se vor preda lim-
 bele moderne : Franceză și Germana de
 filologul profesoare Ioseph Brunstein
 dupe metoada intuitivă, ce s'a introdus
 în institutul nostru, cea mai perfectă
 sistemă germană.

Limbela clasice, Latină și Elenă, pre-
 cum și celelalte științe se vor preda cu
 mult succes.

Elevi interni regulați se vor primi
 chiar de acum.

Directorele, Theodosiad.

Judele de instrucțiune al tribunalului Ilfov, cabinetul II.

Se publică spre generala cunoștință că
 la emancipatele Maria Ioan Dorobanțu și
 Rada Ioan Bursuc, cerșetoare, cari fac pe
 nebunele, recomandându-se fete de popă,
 s'au găsit următoarele obiecte :

Un ceas de aur de damă, cu două ca-
 pace smălțate, având imprimate pe ele
 câte o coroană și câte o stea la mijloc,
 remontoar.

Un ceas de aur de damă, cu două ca-
 pace, cu smălț negru pe ele, remontoar.
 O broșă de aur impletită.

Un medalion de aur cu smălț negru
 și cu 5 mărgăritare mici.

Două inele de aur subțiri, fie-care cu
 3 pietre de rubin în forma crucei.

O broșă de bronz, forma potcoavei.

Un lanț de aur subțirel, impletit.

Un sac cu diferite obiecte de rufărie,
 cămăși, cearceafuri, etc., și un covor de
 lână făcut cu mâna.

Toate aceste obiecte, cari sunt presu-
 puse de furat, se lasă în depositul ac-
 tuel cabinet.

Posesorii lor sunt rugați a se presinta
 înaintea noastră cât mai urgent pentru
 a le recunoaște.

Serviciul telegrafic al „României Libere“

24 Iulie — 9 ore dimineața

Paris, 23 Iuliu.

D. Ferdinand de Lesseps a adresat la
 20 ale acestel luni d-lui Gladstone o scri-

oare nu ești fericit ? Ai vr'o măhnire
 ascunsă ?

Contele se uită cu atențiune la tē-
 nēra fată. Cu fruntea aplecată, cu o-
 cchi înveluiți de pleoape cu gene mari,
 se lipia de brațul lui, foarte liniștit
 în aparență ; de când intrase în casa
 lui, o văzuse tot ast-fel, trecând fără
 șgomot, puțin visătoare, rizând foarte
 rar, subțiratică și delicată ca o floare
 maladivă. Mama ei era tot așa, și
 moartea o luase de timpuriu. O neli-
 niște grabnică coprinse pe bietul bē-
 trēn. Adora pe aceea copilă plăcută și
 simplă, care-l inconjura cu mici ingri-
 jiri delicate și afectuoase pe care Sa-
 rah, mai strălucită, dar cu mai puțină
 atențiune, nu le avusese nici o dată
 pentru el. Tremură gândindu-se că,
 poate, biata fată se resimția deja de
 izbirea unei boale incete și neimpăca-
 te. Măhnirea care omorise pe marchiza
 de Cygne și punea oare paliditatea și
 pe fruntea copilei sale ? Era în stare
 să sufere cu mândrie și în tăcere. Să
 fi iubit oare pe cine-va și nu spunea ?
 Voi s'o facă să vorbească.

(Va urma)

soare în care roagă pe primul ministru
 al Reginei d'a nu se considera ca legat
 prin înțelegerea ce a subsemnat cu el
 spre a rezolva chestiunea de la Suez care
 înțelegere e rău înțeleasă în Engliera.
 D. de Lesseps declară că dacă se întam-
 plă ca înțelegerea să fie suspendată sau re-
 trasă, compania de la Suez va săpa ori
 și cum al douilea canal proiectat și va
 aplica reducțiunile taxelor de transit ast-
 fel cum a fost convenit în regulare.

Londra 23 Iuliu.

Camera Comunelor. — D. Gladstone a-
 nunță că nu va invita Parlamentul a
 sancționa înțelegerea provisorie cu com-
 pania de Suez, fiind-că n'a întâlnit pen-
 tru această regulare consimțirea generală
 a țerei.

D. Gladstone insistă asupra trebuinței
 d'a păstra amicitia Franței ; face laude
 companiei de la Suez și ilustrului ei pre-
 ședinte Ferdinand de Lesseps ; desapro-
 bă pe acei cari susțin că Engliera trebuie
 să domineze asupra canalului de Suez și
 declară că nu va întrebuița influența
 ce dă Englierei situațiunea ei temporală și
 excepțională în Egypt, a micșora drep-
 turile Companiei. Primul ministru sfâr-
 șește constatând că toate chestiunile pri-
 vitoare la canalul de Suez sunt d'un in-
 teres comun tutulor Puterilor europene.

Borzek, 23 Iuliu.

Comisiunea Română-Ungară, însărci-
 nată d'a regula chestiunea frontierilor va
 sosi mâine aici și să va duce îndată la
 fața locului. Lucrările sale vor ține mai
 multe săptămâni.

Praga, 23 Iuliu.

Deputatul Rieger a prezentat Dietei Bo-
 hemiei o propozițiune, semnată de el și
 71 colegi ai săi, tinzând la revisuirea le-
 gei electorale a Dietei. Comisiunea de 15
 membri, la care propozițiunea trebuie să
 fie trimisă, va trebui să supue raportul
 său în sesiunea viitoare.

Roma, 23 Iuliu.

„Ziarul oficial“ publică o notă conț-
 inând că pretutindeni în Italia recoltele
 sunt abundente.

(Havas.)

BIBLIOGRAFIE

Au apărut :

POEZIELE ȘI NUVELELE

D-lui

DULIU ZAMFIRESCU

Se află depuse spre vânzare în Bucu-
 rești la librăria Graeve et Comp. Socecu
 et Comp și Ioanțiu — Prețul 5 lei.

VIN NEGRU

de Orevița și Golu-Drăncea

Vechi de 4 ani, calitate superioară tuturoz
 altor vinuri. — 15 fr. vadra.

ALB DE DRAGASANI

din recolta anului 1879. — 15 fr. vadra la

PAUN POPESCU & Comp.

18, Strada Lipscani, 18.

ȘOHIMB ȘI COMISION

FRĂȚII BENZAL

41 bis, STRADA LIPSCANI, 41 bis,

CURSUL BUCUREȘTI

Pe ziua de 12 Iulie 1883, ora 12

EFECTELE	Cump.	Vând.
6% Oblig. de Stat convertite.	98	98 1/2
6% „ Căilor ferate Rom.	101 1/2	102
5% Renta Amortisabilă.	93 1/2	93 1/4
5% Renta Română	92	92 1/2
Obl de Pensie (300 l.) Dob. 10 fr.	230	235
7% Scrisuri fonciare rurale.	101	102
5% „ „ „	89 3/4	90 1/2
7% „ „ „ urbane.	101	102
6% „ „ „	96 1/2	97 1/2
5% „ „ „	87	87 1/2
5% Impr. Municipal București	83 1/2	84
Impr. cu pr. Buc. (bil.		

